

Commentaar op concept besluit invoering Ecodesignrichtlijn pelletkachels

(Vastgesteld in het NBKL bestuur 16 mei 2019)

1. De Nederlandse Vereniging van Biomassa Ketel Leveranciers (NBKL) stemt in met de versnelde invoering van de Ecodesignrichtlijn VO 2015/1185 voor pelletkachels, zodat de desbetreffende bepalingen in plaats van per 1 januari 2022 reeds per 1 januari 2020 van kracht worden.
2. Naar de mening van de NBKL gaat het betrokken besluit niet ver genoeg, en zijn verder strekkende maatregelen noodzakelijk om de negatieve effecten op de volksgezondheid van het stoken van kachels op vaste brandstoffen te beperken.
3. Dit betreft allereerst de handhaving van het besluit. De NBKL vreest dat de conformiteitsverklaringen die aangeven dat de betrokken toestellen aan de emissie-eisen voldoen niet altijd de toets der kritiek kunnen doorstaan, en er verklaringen worden afgegeven waarvan het de vraag is of deze voldoende onderbouwd zijn. De NBKL dringt er op aan dat de Inspectie Leefomgeving en Transport de juistheid van de conformiteitsverklaringen middels een nationaal meetprogramma veilig stelt. Dit naast de controle – met name bij bouwmarkten e.d. – dat geen toestellen worden verkocht waarvan geen conformiteitsverklaring voorhanden is.
4. Voor bioketels gelden op grond van VO 2015/1189 voorschriften voor rendement en emissies van bioketels (tot 500 kW), die te zelfder tijd werden vast gesteld als de eisen die opgenomen zijn in VO 2015/1185 voor pelletkachels e.d. De Nederlandse wetgeving (Activiteitenbesluit) is voor bioketels echter aanmerkelijk strenger dan de normstelling in VO 2015/1189. Voor pelletkachels zouden eveneens strengere nationale emissie-eisen kunnen worden gesteld dan de vrij soepele eisen die nu in het besluit VO 2015/1185 zijn opgenomen, en per 1 januari 2020 van kracht zouden worden. Pelletkachels maken steeds meer uren, en zijn niet langer te zien als “sfeerverwarming”, op basis waarvan in het verleden soepele normstelling werd gemotiveerd. De NBKL bepleit ook voor pelletkachels stringentere normen wat betreft emissies en rendement in nationale wetgeving op te nemen, zodat de emissienormen voor pelletkachels op hetzelfde niveau komen als bioketels. Als daarvan wordt afgezien is een duidelijke motivering op zijn plaats. Deze ontbreekt thans in de toelichting op het voorliggende besluit.
5. In de toelichting op het besluit wordt verwezen naar de ontwikkelingen in de omliggende landen – Duitsland en België - waar het beleid anders is vorm gegeven dan in Nederland. Terecht wordt geconstateerd dat deze landen verder gaan dan hetgeen in VO 2015/1185 geregeld wordt. De vraag is echter waarom Nederland – in navolging van deze landen – niet eveneens verdergaande maatregelen treft. Naast strengere eisen betreft dit met name de vraag of toegestaan wordt dat oudere toestellen in gebruik blijven. Duitsland staat dat niet toe, en heeft in de BimschV regeling opgenomen wanneer welke oudere toestellen uit gebruik moeten worden genomen. De NBKL pleit er voor dat ook in Nederland een dergelijke regeling wordt ingevoerd. Uit het Kennisdocument Houtstook blijkt dat het met name deze

oudere toestellen en haarden zijn die stookoverlast veroorzaken. Ten onrechte word door de media verondersteld dat ook moderne toestellen en installaties dergelijke extreme emissies zouden hebben, die de volksgezondheid schaden. Voor oudere bioketels > 1000 kW is reeds vast gelegd dat deze aan de strengste emissie-eisen moeten voldoen. Dit heeft er toe geleid dat al deze installaties buiten gebruik zijn gesteld. Ook voor kleinere kachels (en ketels) zou deze bepaling moeten worden ingevoerd, waarbij de Duitse systematiek zou kunnen worden gevolgd.

6. Tenslotte wijst de NBKL op de invloed van de gebruikte brandstof op de emissies. Conformiteitsverklaringen zijn gebaseerd op onderzoek waarbij de betrokken pelletkachel draaiend op "ideale" brandstof wordt onderzocht. In de praktijk zijn er in Nederland houtpellets te koop die qua samenstelling afwijken van deze "ideale" brandstof. Er zijn in Nederland geen wettelijke bepalingen met betrekking tot de samenstelling van de houtpellets (en de oorsprong van de gebruikte materiaalstromen). Daardoor kunnen er houtpellets in de handel komen die geproduceerd zijn bijvoorbeeld op basis van B-hout. In de pellets zullen dan stukjes melanine e.d. voorkomen (afkomstig van afgedankte keukenkastjes)

De NBKL pleit er voor dat nationale regels worden ingevoerd die de samenstelling van houtpellets reguleren. In de toelichting op het besluit zou kunnen worden opgenomen hoe de staatssecretaris denkt deze problematiek aan te pakken.

Eppo Bolhuis, voorzitter